

Izhaja trikrat na teden
vsaki torek, četr-
tek in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za Ev-
ropo \$3.50. Za Chica-
go \$3.50.

Issued three times a
week every Tues-
day, Thursday
and Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3-
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.,
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloja tlači

ŠTEV. (No.) 108.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 14. SEPTEMBRA—THURSDAY, SEPTEMBER 14, 1922.

LETO (Vol.) VII

Iz Dolenjskega.

(Izvirni dopis za "Edinost".)

Ker že dolgo ni glasu od nas, si boste mislili, da smo pozabili na vaš list. V nasprotni dokaz, eto nekaj vrstic.

Poročali ste, da več slovenskih duhovnikov v Ameriki pride to poletje na obisk v staro domovino. Naši dolenjski rojaki so prišli. Med drugimi tudi Rev. Fran Turk, župnik v St. Francisco, Cal. Koncem julija je bila pastoralna konferenca za dekanijo Novo mesto. Tem povodom sta prišla v kapitelj tudi Rev. Turk in njegov tovariš, rektor "The Monitor", g. Dugan. G. Turk je pojasnil pastirovanje v St. Francisco, kar nas je zelo zanimalo. Izvedeli smo, da sta bila v privatni avdijenci pri sv. Očetu Piju XI., ki je Rev. Turku izpolnil srčno željo. On ima namreč brata v Rimu, ki študira bogoslovje v Germaniku. Postal je že doktor modroslovja, a bogoslovja še ni dovršil. Po zavodovih predpisih se posvečujejo gojenci v mašnike še le po dovršenih študijah. A bogoslovec, Turk je vsled vojske zgubil več let. Ker pa je dosti star, je sv. Oče spregledal predpis in dovolil, da sme biti posvečen. Zato ga bo ljubljanski škof dr. Jeglič posvetil v mašnika dne 3. septembra. Slovesno novo mašo pa bo dr. Turk obhajal v svoji rojstni fari Stopiče. Pridigoval mu bo njegov profesor, dr. Azman iz Novega mesta. Na to se poča v svoje študije v Rim, Rev. Turk pa nazaj v Ameriko. Vidite, da Dolenjci nismo zadnji.

O železnica se veliko govori, a malo stori. Omenjal sem Vam že v prejšnjih dopisih, da se gre pred vsem za zvezo Dolenjske železnice z reško progo, da dobimo dohod od morja — in sicer v Jugoslaviji, ker jej je mir Reko odkrnil v samostojno državo — se ve pod komando Italije. Tu sta dve alternativni: ali Musil-ova proga Kočevje-Moravice, ali pa Črnomelj-Vinica-Vrbsko po načrtu Klodič-Horvat. Vse občine, ki gravitirajo v Novo mesto, so se na svojih shodih izrazile za Klodičev načrt, vse občine okrog kočevske proge notri do Čabra pa za Musilovo traso. Nedavno je bil shod v Starem trgu pri Poljanah, katerega se je vdeležil tudi minister Pucelj, hoteč uplivati v zmislu S. K. S., a se mu ni posrečilo, ker je bil shod po kompromisu sklican za vse stranke, ki se pač zavzemajo za progo po poljanski dolini in dalje do reške železnice. A čitalo se je, da je v državnem proračunu sprejeta proga Kočevje-Moravice. Zidalo bi se iz ameriškega posojila 100 milijonov dolarjev. Ali kaj ker se zopet čita, da državna blagajna ni prejela ne enega dolarja; pač pa je prve milijone poslala Blairova bančna skupina posredovalcem za "bakiš", ministri pa da bodo še posebej dobili. Vse kaže, kakor da je država molzna krava za sedanje oblastneže, kakor, da bi ne bili že itak dovolj plačani. In tako se utegne gradba železničnih zvez zavleči ad calendae graecas.

Čitali smo, da se je v Ameriki rudarska stavka vsaj začasno končala. V Sloveniji pa je izbruhnila 20. avgusta posebno v Trbovljah, Zagorju, Hrastniku. Iz solidarnosti pa tudi v Kočevju in St. Janžu ali Krme-lju, Gre se vsaj za eksistenčni minimum ubogih rudarjev, katerim bogata Trboveljska premogarska družba niti tega ne privošči. Delavci so mirni in so še razšli na kmete v delo, da bi se za ta čas lažje preživeli. Te dni so se pri pokrajinskem namestniku in Ljubljani začela pogajanja za zopetno obratovanje premogovnikov. Listi poročajo, da so zastopniki rudarjev — med temi njih pooblaščenec Emil Štefanovič, rodom Novomeščan — zelo spravljeni, a zastopniki Trboveljske družbe in Zveze industrijcev se pa upirajo. — Trboveljski premogovniki so bili "nacionalizirani," a prišlo je na dan, da je pri tej transakciji mladodemokratska struja pod vodstvom dr. Žerjava zaslužila za svoje fondе nič manj kot 170 milijonov kron in večina delnic vendarle pustila v rokah židovskih kapitalistov.

Slovenski rudar pa naj gara in pomanjkanje trpi, da bi si nemoteno kapitalisti polnili žepe. — Krmeljski premogovnik je pa last kapitalista Jakil-a, kateri je med vojno kot begun na Dolenjskem užival gostoljubnost. Poročila pravijo, da je bil začetkom voljan se z delavci sporazumeti, a zadnje dni se nekam umika, menda se bankskracije boji, da bi se jej kak milijoner izneveril.

Najžalostnejšo ulogo igra zdaj dr. Žerjav, katerega je ministrstvo v Beogradu pooblastilo, da preiskuje vzroke te stavke. To se pa pravi kozla napraviti za vrtnarja. On sam naj razsoja v lastni zadevi. Ironija usode pa je, da je obenem minister — za socialno oskrbo, ko ni pri njem ne duha ne sluha o socialni pravičnosti.

Izvemši bankokracije in liberalne frakcije z rudarji simpatizuje vsa javnost: tudi časopisje — razun "Jutra," ki zajterkuje iz Trboveljskega zaklada — se poteguje za uboge trpine, ki morajo končno prodreti, ko zahtevajo le človeške pravice.

Po Dolenjskem je že več mesecev suša, tako, da so vsi pridelki zastali v rasti in je žetev jako pičla, ponekod niti semena niso dobili. Za kruh bo jako trda. Krme tudi zelo malo, otave skoro nič. Še le 24. avgusta je v novomeški okolici dež nekoliko pomagal, da si rastlinstvo vsaj nekoliko opomore. Edino vinske gorice zdaj še dobro kažejo.

Za 10. september je v Novem mestu napovedan Orlovski tabor za Dolenjske odseke. Nadejati se je velike vdeležbe, ker Orlovska ideja se (Dalje na 2. strani.)

RAZNE NOVICE.

MIROVNO POGAJANJE MED GRKI IN TURKI.

Paris, 13. sept. — Glasom poročil iz Carigrada, so se sešli zastopniki zaveznikov, kot grški in turški k mirovnemu pogajanju. Kako in na kakih podlagi se bo pogajanje vršilo, še ni znano.

KONFERENCA MED BELGIJCI IN NEMCI.

Berlin, 13. sept. — Belgijska in nemška reparacijska komisija ste v tajni konferenci v Parizu, radi reparacijskih vprašanj in vojne odškodnine, ki jo ima Nemčija za plačati v gotovih obrokih Belgiji.

ARGENTINIJA BO DALA POSOJILNO RUSIJI.

Buenos Aires, 13. sept. — Argentinska vlada je predložila svoji zbornici predlogo, da se naj odobri sovjetski Rusiji posojilo v znesku 5 milijonov pesov, brez obresti.

CIRKULACIJA DENARJA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Washington, D. C. 13. sept. — Letošnjega 1. septembra je bilo v cirkulaciji denarja v Združenih Državah, da če bi razdelili skupno svoto bi prišlo na vsako osebo v Z. D. \$39.93, ali skupaj 4.393 milijonov 507 tisoč dolarjev.

UPOR V ZGORNJI ŠLEZIJI.

London, 13. sept. — Glasom vesti iz Bismarckhutte v Zgornji Šleziji, je nastal puč v tamošnjem rudniku. Puč je dosegel svoj višek in poljski vojaki so morali nastopiti, da so naredili mir. Ubitih je 9 rudarjev.

ANGLIJA PLAČA OBRESTI V OKTOBRU.

Washington, D. C., 13. sept. — Iz Londona se sliši, da se angleška vlada pripravlja, da bo plačala obresti od vojnega posojila Združenim Državam dne 15. oktobra, ki je predpisani rok obresti. Obresti znašajo 65 milijonov dolarjev.

KONGRESNIK DOLŽI SODNIKA DAUGHERTY NEPRAVILNOSTI.

Washington, D. C., 13. sept. — Republikanski kongresnik iz Minnesote je obdolžil generalnega sodnika Daugherty-a, da je isti naredil korak proti ustavi, ko je izdal sodnijsko prepoved proti železničarskim stavkarjem.

JAPONSKA VLADA SI JE NAROČILA DVA KRIŽARJA.

Tokio, 13. sept. — Japonski mornariški minister je izdal naročilo za dva križarja, ki bosta vsebovala po 7500 tonaže. Hej, pa smo slišali, da se je govorilo nekaj o razorožitvi na morju na washingtonski konferenci. Kam to meri?!

GRŠKI KRALJ BO MORAL ZAPUSTITI PRESTOL.

Paris, 13. sept. — Politični viharji, ki jih povzročajo vse stranke na grškem radi strahovitega poraza grške armade, vulkanizirajo z vedno hujšo silo in kraljevi tron se maje. Kralja dolže, da je kriv poraza, ker je premestil izborne vojskovodje, ko je zopet zasedel grški prestol in iste namestil z neizkušenimi generali. Kratko, javnost nima nobenega zupanja več do sedanje Atenske vlade.

Poluradna poročila govore, da namerava kralj Konstantin in kraljica Sofija priti v Združene Države, ako bosta zamogla dobiti dovoljenje za vstop v to deželo. Naslednik Konstantina bo najbrže njegov najmlajši brat Kristofer, ki je pred dvema leti poročil Amerikanko, tedaj vdova Mrs. Leeds iz Clevelanda, Ohio.

V kratkem bo na grškem nastal velik političen preobrat, ki bo pokazal kako obliko vlade si bo grški narod izbral.

ITALIJANI IN ČEHI V LASEH RADI AVSTRIJE.

Geneva, 13. sept. — Zveza narodov, ki je hotela rešiti siromašno Avstrijo, je dospela do mrtve točke. Mala antanta Čehoslovakija, Jugoslavija in Rumunija so odločno proti načrtom Italije, ki hoče v svojo korist proti mali antanti spraviti Avstrijo pod svojo kontrolo. Čehi se tega dobro zavedajo in vedo, da če se to zgodi, bo Čehom dohod od morja enkrat za vselej zabranjen. Italijani bodo dali ključavnico na vrata, ki vodijo do morja in Čehi bodo morali plačevati predpisane carine, ki jih bodo Italijani samopodjubno nastavljali na čehoslovaški izvoz. Vse to se sluti, zato se je mala antanta postavila po robu in kljubuje nakanam Italije.

Ako tvoj bližnji vspeva, ga ne sovraži vsled tega, ampak, skušaj ga posnemati pri vspevanju.

IZ JUGOSLAVIJE.

BATINE.

Notranji minister je izdal odlok na vse oblasti, v katerih jih opozarja na kazni, ki se bodo uporabljale napram vsem onim državnim organim, ki bi se posluževali telesnih kazni. Prizadeti se opozarjajo, naj vsak slučaj prijavijo državnemu pravdnstvu, da se postavi vsak uradnik, ki bi zlorabil svojo oblast, pred sodišče.

Jugoslovanska krona je dospela na sklepni borzi na najnižji tečaj ki je bil dosedaj dosežen. Od 1.52 je padla danes na 1.45. Pod 1.50 krona do sedaj še ni padla.

Tatvina monštrance. V cerkvi sv. Marjete pri Ptujju je bila ukradena monštranca, vredna 20.000 kron.

Grožnje invalidov napram vladi. Zastopniki invalidov iz cele naše države so imeli te dni svoj sestanek v Beogradu, na katerem so sklenili od vlade zahtevati izplačilo vseh neizplačanih invalidnih podpor v znesku 120 milijonov dinarjev. Invalidi zahtevajo od vlade garancije, da se postavi pri zopetnem zasedanju narodne skupščine na dnevni red invalidni zakon. V slučaju, da vlada odbije zahteve invalidov do 1. septembra, se bodo sestali invalidi iz cele države 16. septembra v Beogradu, povabili na ta kongres narodne zastopnike invalidov in izvedli velike demonstracije proti vladi. Na ravno kar omenjeni demonstrativni kongres invalidov pričakujejo 50.000 invalidov.

Obrtna zveza za Škofjo Loko in okolico. Povodom odkritja spominjske plošče dr. Janeza Evang. Kreka v nedeljo dne 27. m. m. v Selcih nad Škofjo Loko, se vrši istotam ob 3. uri popoldne v Društvenem domu ustanovni občni zbor Obrtne zveze za Škofjo Loko in okolico. Obrtniki, pristaši SLS., udeležite se občnega zbora polnoštevilno!

DENARNE POŠILJATVE.

Vsem pošiljateljem denarja naznanjamo, da pošiljamo denar v Jugoslavijo v kronah in dinarjih, kakor tudi v ameriških dolarjih. Denar se dostavlja na najbližnjo domačo pošto prejemnika in sicer to izvršuje "LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI" s katero smo v zvezi. Kadar pošljete nam denar, vedno označite na navodilni listini, kako želite, da se denar odpošlje v kronah ali ameriških dolarjih.

Včerašnje cene so bile:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 kron \$ 1.85	50 lir \$ 2.90
1,000 kron \$ 3.50	100 lir \$ 5.30
5,000 kron \$17.00	500 lir \$25.00
10,000 kron \$34.00	1000 lir \$50.00

Za pošiljatve v ameriških dolarjih smo dobili posebne cene in računamo sedaj: Od \$1.00 do \$25.00 računamo 40c. Od \$25.00 do \$50.00 računamo 75c. Od \$50.00 do \$75.00 računamo \$1.00. Od \$75.00 do \$100.00 računamo \$1.50. Za vsa nadaljna nakazila računamo po 1c in pol od vsakega dolarja.

Denar pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava. Za vsa nadaljna navodila pišite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOST"
1849 West 22nd Street Chicago, Ill.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by
EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Zavezniki in Mala Azija.

Kdo se ne spominja časov, ko smo mislili, da je bila svetovna vojna zadnja vojna. Saj je vse vpilo, da je to zmaga civilizacije in da je nastopil čas trajnega miru na zemlji. Da, pijani smo bili tega veselja, ki ga je tako globoko zasejal v naša srca apostol trajnega miru veliki Wilson. Zaključila se je versailleska pogodba in še številno drugih, toda trajnega miru le ni in menda tudi nikdar ne bo. Po zadnji svetovni vojni, se je vršilo že številno vojsk. Pravkar se je bila krvava vojna med Grki in Turki. Grki so skušali doseči vojno glorio, v vojni s Turki, toda pri tej igri jih je sreča kmalu zapustila, stopila je na stran Turkov, ki danes slave zmago v Smirni in celi Mali Aziji.

Svet se vprašuje, kje je vendar liga narodov, ki je dajala tako visoko doneče obljube in jamstva, da bo pazila, da na svetu vojsk več ne bo. Kje je? Rodila se je v Versailles, toda kam je to dete ušlo, da ga ni nikjer, tega ne ve nihče. Vemo pa, da lige narodov se poslužujete samo še Anglija in Francija. Kadar tem dvema teče voda v grlo, takrat mora vsa uboga evropska gmajna vkup. Kadar se lasa kdo drugi, tedaj naj teče kri v potokih, mi ne čutimo teh bolečin, kaj nam mari, tako si mislite Anglija in Francija, ki ščujete male državice ena proti drugi. Liga narodov bo zabranjevala vojske, tako so rekli. In kako so zabranjevali zadnjo grško-turško vojsko Angleži in Francozi, ki so formirali ligo narodov. Poglejmo. Angleži so zalagali Grke z municijo in orožjem. Francozi na drugi strani so pa zalagali Turke z municijo in orožjem. Na Grke so padale francoske granate, ki so jih bruhali iz sebe francoski topovi. Na Turke pa angleške granate, ki so jih bljuvali iz sebe angleški topovi. To je bila tekma med angleškimi in francoskim orožjem. Na obljube lige narodov se ni gledalo, business je večji in tega potrebujejo Angleži in Francozi. Svet je materialističen in dokler je tak je nedostopen za trajen mir. To vedo tako Angleži, kot Francozi in liga narodov je samo pretveza, s katero prvi kot drugi samo slepe male narode, katere so organizirali v namen izkoriščanja za svoje imperialistične namene.

Anglija je zvitorepka v diplomaciji. Njej je liga narodov deveta briga. Njeno lastno blagostanje ji je pred vsem. Potem še le drugo. Grško je ščuvala proti Turkom, ker če bi Grki zmagali in zavzeli Carigrad, bi bili takorekoč gospodarji njega ne Grki temveč Angleži. Tudi v Mali Aziji, kjer je Anglija počujarmila nove turške kolonije, bi ji nova sosedna Grška vedno šla na roke pri zatiranju Arabcev in Turkov, dočim bi Turki vedno ščuvali in nergovali proti angleški nadvladi v Judeji Egiptu itd. Vse to je Anglija računala in odtod pomoč Anglije Grkom.

Francija pa nima pričakovati od Grške pomoči. Njeni prijatelji so bolj Turki, kot Grki. Če bi Turka uničili, bi takorekoč francoska trgovina zgubila tla v Mali Aziji. Anglija bi zagospodovala in razširila svoj trg s pomočjo Grške. To bi pa ne bilo v korist Francije, zato tudi je podpirala krvoločne Turke, ker ji je tako kazalo. Križali so se interesi Anglije in Francije, zato ste obe države dejansko podpirale vojskujoče se države. Obe Anglija in Francija ste podpirale svoje tekmece, ki sta se kavšala med seboj za svoje interese in obenem nevedoč tudi za interese Anglije in Francije.

Kake strune bo ubrala v bodoče angleška in francoska diplomacija v Mali Aziji, je težko ugibati naprej, vendar lahko je ugibati sočec po dosedanjih spletkarijah obeh, da obe boste skušali slepiti eno drugo v korist svojih interesov.

IZ DOLENJSKEGA.

(Nadaljevanje 1. strani.)

ga v vedno večje kroge. Dolenjski zastopniki na vseslovenskem Orlovskem taboru v Brnu so se prepirali o mogočnem razmahu Orlovstva. Slovenski Orli pa so tam, kakor lani v Strassbourgu, v mednarodni tekmi zopet priborili prvo mesto. Naš Orel je torej znan med vsemi kulturnimi narodi.

Mladeniška organizacija se tudi po Dolenjskem dokaj lepo razvija. V Št. Petru in Vavti vasi sta bili blagoslovljeni dve krasni zastavi. V Semiču in Šempetru je skoraj dogotovljen lep Ljudski Dom, ki bo zbirališče vseh krščanskih društev. Shodi S. L. S. so na raznih krajih prav dobro obiskani. Ljudje se zmirom bolj vnemajo za krščanska načela, brez katerih je ni rešitve za naš narod.

Od vseh strani se razlega klic: Razpišite nove volitve! A v Beogradu le odlašajo — občinske, oblastvene, skupčinske volitve. Vedo pač, da ljudstvo s sedanjimi mogotci ni zadovoljno, poprijemljejo se vsake bilke, da se še obdrže na vladi.

Razne vladne komisije in druga podjetja se posvetujejo zdaj tu zdaj tam, kako zmanjšati draginjo — pa vse zastoj, ona le še bolj raste. — ker je valuta tako slaba. V Novem mestu je n. pr. moka ničla kilogram po 32 kron, sladkor kg. 90 K. črva, katerih je v okolici po gozdih v obilnosti, nad 400 K. m3. Zdaj je treba kar s tisočaki metati okrog — a kako dolgo bo to šlo? —

DOBRA PRIČA.

Sočnik. "Opozarjam Vas na kaznen, ki zadene tistega, kteri krivo priseže. Ali jo poznate?"

Priča. "Kako ne? Saj sem že trikrat sedel radi tega."

ČUDNO.

Ali je znameniti tenorist kaj pel na Vašem večeru?"

"Cel večer je pridno pil in jedel rekoč, da mora štediti — grlo."

IZBRANO.

"Jabolka sem ti prinesel. Samo izbrano blago."

"Res. Najlepša si zase obdržal."

ENAKO, GOSPOD

PROFESOR!"

Na neki gimnaziji se je profesor poslovil pred božičem od svojih učencev: "Vesele božične praznike vam želim. Naj bi vas srečala pamet v novem letu!"

"Enako, gospod profesor!" je odgovoril razred enoglasno.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Chicago, Ill. — V dolžnost si šteljem, da sporočim javnosti nekoliko o sodelovanju Slovenske Podporne Družbe sv. Mohorja pri cerkvenem "fairu", ki se vrši za korist naše nove šole in Narodnega Doma. Kakor vsa druga katoliška društva, je sodelovala tudi naša družba sv. Mohorja. Dasi je še to mlado drevo na našem društvenem polju, se je izobno pokazalo, pri delu za napredek in korist naroda.

Da je pa naš večer, ko je naša družba imela v oskrbi fair tako izobno se obnesla, gre seveda v prvi vrsti zahvala našim postrvovalnim članom, katerim je v resnici vsaka dobra stvar naše nasebine pri srcu. Posebno se imam zahvaliti sledečim članom, ki so največ pripomogli, da se je naš večer tako imenitno obnesel. N. pr. Mr. Math Kremesec je daroval veliko domačih kranjskih klobas, ki so služile na fairu za izobno prigrizek in prinesle tudi lep dobiček. Mr. Petrovič je daroval dobro kapljico iz svojega soda istotako Mr. Kordež. Mr. Terselich in Mr. Gregorich. Tako smo bili preskrbljeni, s prigrizkom in z orožjem proti žeji. Družba sv. Mohorja se tem potom najlepše zahvaljuje vsem blagim darovalkam, katere so tudi veliko darovale za prodajo na fairu, kar je prineslo na fairu lep dobiček. Naše članice so s tem pokazale, da jim je čast in ugled naše družbe pri srcu. Le tako naprej! Za trud in Vašo blago radodarnost naj Vam Bog stotero povrne!

Zahvaljujem se pa tudi vsem članom in članicam, ki so se udeležili te dni našega faira in pripomogli k lepemu vspelu.

Najprisrčnejše se tudi zahvaljujem dobri družini Michael Smoletovi iz Bradley-a, Ill., ki so dobili na licitanti janca in istega zopet darovali nazaj župniji sv. Štefana. Hvala Vam iskrena!

Vse časti so vredni naš g. župnik Rev. Father Kazimir Zakrajšek, ki se trudijo z nami za napredek naše nasebine in župnije. Res so velike žrtve in še večjih bo treba, da se bo dobilo skupaj potrebni denar. Toda nas Bog podpira v katerega zaupamo in nobenega dvoma ni, da bi ne mogli k cilju, h kateremu si želimo. Toda le korajžno naprej, mi smo z Vami g. župnik, mi vemo, da se Vi trudite za nas in našo korist. Vaše delo bo v ponos vsem Slovencem v Chicago in okolici in po celi Ameriki. To bo naš dom, kjer se bomo Slovenci zbirali pod svojo streho in ravno tako za našo deco, ko bo ista hodila v svojo lastno farno šolo in ne več v tujo, kakor je to morala dosedaj. Zato le krepko in neustrašeno naprej!

Obenem apeliram tudi na vse čikaške Slovence in Slovenke, vsi v družbo sv. Mohorja. To je edino samostojno katoliško društvo, za to vsi pod njeno okrilje! Za samo 50c. na mesec dobite v slučaju bolezni po \$1.00 bolniške podpore in poleg tega tudi lepo smrtnino. Družba je na dobri podlagi v vseh ozihr in zato bo samo Vam v korist, ako postanete nje član.

Leo Mladich, predsednik

S. P. D. M.

Steelton, Pa. — Da se res zanimajo steeltonski fantje in dekleta za napredek svoje cerkve sv. Petra in da njih ni sram govoriti mili slovenski jezik med angleži in drugimi narodnostmi, se je pokazalo v tednu med 24. in 30. avgustom, ko so imeli bazar. Bazar se je vršil pod vodstvom "American Slovenian Club", v katerem so naši mladi farani in faranke.

Vsem je znano, da na bazarju je veliko dela, ako se hoče istega v lepem redu izpeljati, je treba dosti pomoči in vendar nismo imeli nikakega trubla. Bazar je bil obiskan jako dobro. Vsak večer je bilo veliko ljudi, ki so imenitni v političnih in

drugih krogih. Vsak večer je igrala Imperial Band, v kateri sodeluje mnogo naših možkih. V sredo večer, ko je bil konec našega bazarja smo imeli nekaj popolnoma novega, bilo je pet parov rokoborcev. Prvi so bili Peter Husič in Snell. Mr. Husič, kakor je vsem znano je eden izmed najhujših rokoborcev svoje težine v Pennsylvaniji in okolici. V zadnjih 7. ali 8. tednih je bilo kakih 5 ali 6 bazarjev v Steeltonu, a noben se ni tako dobro obnesel, kakor se je naš. Čistega dobička smo naredili okoli \$1,100.00.

Vidite ljudje, kaj znajo naši mladi fantje in dekleta narediti, samo ako hočejo. Vse to se je seveda obneslo pod vodstvom našega naudušenega g. župnika Father Gladeka. Ko so Father pred par tedni rekli v cerkvi, da mislimo narediti en tisoč, vsem se je to videlo nemogoče. A čas je pokazal, da v slogi je neomajana moč, ki je nam pomagala k tako lepemu vspelu. V nedeljo 3. septembra so pa imeli oni, ki so delali na bazarju svoj dobro zasluženi piknik milje od Middletovna. Delavcev je bilo okrog 50 in vsak je pripeljal s seboj svoje stariše ali prijatelje. Za postrežbo se je serviralo "ice-cream," sodo in hot dogs, ter poleg tega tudi jako dobro pivo. Na pikniku je tudi igrala Imperial Band tako, da je bilo zabave obilo vsakovrstne. V pondeljek na Labor day, je društvo ogerskih Slovencev štev. 5 imelo blagoslov svoje nove zastave. Blagoslov se je vršil v naši cerkvi s slovesno sv. mašo, katero je daroval naš domači g. župnik Father Gladek, kot dijakon je bil Rev. Bonaventura Andać O. F. M. iz Bonjava, kot subdijakon pa je bil Anton Bratina iz St. Vincent semenišča. Po maši pa je bila velika parada po glavnih steeltonskih ulicah, v kateri je bilo tudi naše slovensko društvo sv. Alojzija, štev. 42 K. S. K. J. Po paradi pa se je vršila veselica v dvorani sv. Alojzija, kjer se je vršila zabava celo popoldne in večer. Na plesišču je igrala godba ogerskih Slovencev.

Starišem Mr. in Mrs. Vendel Barlik je umrl enoletni sinček. Pogreb se je vršil iz naše slov. cerkve pod vodstvom našega domačega g. župnika Fathra Gladeka. K počitku so ga položili na Calvary pokopališču v Harrisburghu.

Končno še enkrat najlepša hvala naši mladini, fantom in dekletom, ki so tako marljivo sodelovali na bazarju, da je isti rodil tako lepe vsphe. Vsem najlepša hvala!

Steeltončan.

So. Chicago. — V slov. cerkvi sv. Jurija sta se 3. sept. poročila, John Lustick (rojen v Loškem Potoku) in Mimi Predanich rojena v Krški vasi. Obilo sreče želimo novoporočencema.

Zadnji mesec je znana štokljia prav pridno obiskovala slovenske družine. Popustila je 4 dečke in 4 deklice. Osrečenim starišem v oskrbi.

Vsako soboto ob 2. uri pozvoni pri slovenski cerkvi sv. Jurija in to je znamenje, da se prične poduk v krščanskem nauku v cerkvi sv. Jurija. Do 40 otrok obiskuje poduk.

Mladi in stari se prav pridno pripravljajo za cerkveni fair, ki bo de prihodnji mesec in sicer bode tri sobote 14. 21. 28. oktobra. Da se zanimajo farani za prihodnji fair, priča to, da je zadnje nedeljo zvečer trajala za to sklicana seja celi dve uri in se je vse podrobno delo za fair razdelilo na posameznike. Vsako je rade volje sprejel odločno službo pri cerkvenem fairu. Vse to dokaže, da bode fair tudi finančno dobro izpadel. Farani zavedajte se, da je vsakterega sveta dolžnost se zanimati in se tudi udeležiti cerkvenega faira.

Na veselo snidenje na fairu!

Poročevalec.

Chicago, Ill. —

Komaj nekoliko tednov so slovenske sestre med nami, pa so si že pridobile naklonjenost med dekleti, da sta zopet dve vstopili v red. To sta dve prekmurski dekleti Miss M. Simon in Miss M. Horwath. — Pretekli teden sta odšle v So. Chicago. — Želimo jima obilo vstrajnosti! — Kakor smo poročali, je tam že Miss M. Kremesec iz naše župnije. — Upamo, da se bo še več slovenskih deklet iz naše župnije odločilo in se pridružilo tem č. sestram, da bomo v nekoliko letih imeli na naši šoli same sestre domačinke.

Obolela je zopet Mrs. Jakob Bicek, ki je že veliko boleznih prestala. Vendar kakor se nam poroča, se ji zdravje vrača in je že izven nevarnosti.

Mali princ našega tiskarja, Mr. Al. Zakrajška je bil krščen preteklo nedeljo. Bōtra sta mu bila Mr. in Mrs. Jak Turšič.

Prihodnji petek večer, dne 15. septembra se vrši redna seja dramatičnega in pevskega društva "Adrija." Ker so na tej seji za rešiti veljavne zadeve tega društva so prošeni vsi člani, da se te seje prav gotovo udeležijo vsi aktivni in podporni člani.

Iz Fredonia Kans. je prišel sem v Chicago Mr. J. Bambič, ki bo tukaj nadaljeval svoje šole. V Fredonia je imel skušnje za učitelja publ. šole.

Opozarjamo naše ženske na parado 24. septembra, da naj si preskrbe ob času havbe in peče, da bo nastop toliko slikovitejši.

Naše Slovenke bodo korakale v prvi vrsti pred vsemi drugimi društv, za to naj si smatrajo v svojo čast, da bo vsako društvo lepo zastopano v narodnih nošah.

Te dni prodajajo otroci in ženske vstopnice za banket za 24. sept. Naj si vstopnico vsakdo preskrbi najkasneje do 20. septembra.

Nastop mož in mladeničev preteklo nedeljo pri skupnem sv. obhajilu je bil jako povoljen. Skoraj cela moška stran je bila zasedena z moškimi in vsi so pristopili k obhajilni mizi. Upamo, da bodo v nedeljo matere še bolj številno nastopile.

Naši Orli se pridno pripravljajo za zimsko sezono. V kratkem si bodo nabavili bradlo, blazino in skakalnico. Drugo telovadno orodje pride pozneje.

Mr. John Polajnar se je zadnji turek kupil krasno tri-nađstropno hišo z dvema lotoma na 2335 S. Hoyne ave. Pri nakupu te hiše je posredovala Lincoln Realty Co., katera ima še več krasnih hiš na prodaj. Rojaki poskrbite si svoje lastne domove!

Ob zaključku te številke smo prejeli žalostno vest, da je preminula v bolnišnici sv. Antona naša čohra in zvesta faranka Mrs. Mary Gerbais iz Coulter Street. Mrs. Gerbais je bila v nedeljo 3. septembra še na društveni seji Katoliških Borštinaric, kjer je predsedovala, na zadnji seji kot podpredsednica. V kratkem zatem jo je stisnila kruta bolezen in morala je takoj po nasvetih zdravnika v bolnišnico, kjer je zadnji torek večer preminula in se za vedno poslovila od tega sveta. Umrta je na zastrupljenju krvi. Žnjo je naša nasebina izgubila marljivo delavko, bodisi na društvenem ali farnem polju. Sorodnikom izražamo naše globoko sožalje! Pokojnici pa raj in pokoj!

DUHOVSKA VEST.

Rev. Fr. Ažbe, župnik iz Waukegana se je srečno vrnil iz stare domovine. Preteklo nedeljo je imel že predavanje o svojem potovanju.

NA RUSKEM SE OBETA DOB-RA ŽETEV.

Riga, 13. sept. — Iz vseh krajev Rusije se poroča o dobri obroditvi letine. Povsod se obeta bogata žetev vsega žita, ki bo velika pomoč izpraznjenim žitnicam v Rusiji.

j bla prazna. K sem mislu jet spet ven, pa vidm, de gre vsa živavd prot stal. Hitru se vrnem za vrata nazaj, ker z rogi se nikul nism imu rad kej opravt, posebn v trebuhu niso neč kej prijetni. Ko tku stojim za vratm, vidm, de vsak vov in vsaka krava teče najprej k nemu rdečkastmu kamnu, ga nekaj cajta liže, potlej pa gre mirnu na soj prestor. Ko sa vse opravle ta soj dinst, sem šov pugledat, kakšn kamen j tu, k ma taku privlačiva muč in kaj sem vidu? — Bla j živinska sov. Aha, sem s mislu, tu delajo, de b lože prežvekvale. Pa ja ne, de b tud Petrček hod oblizvat ta kamen, predn začne pisart soja mudrost, čb ja lože prežvekvov. Aha! s mislim, polej pa že vem, odkod njegove pesmi in tisto namižkavanje, kakor kakšga kojnskega mešetarja, k hoče golfat kupca in prodajavca, pa zravn še dobičk imet. Utdod njegova mudrost.

Petrčka pa le ud nkoder ni blu. Stopm k drujmu, k j tam bliz sedu, in ga pobaram, kje de j muj bratec. Ta m puve s strašansk žalostnem ksihtam, de j hedu bolan. Ves prestrašen zgrabm soj slamnk in jo odkurm na Petčkov dum, tku, de b na prvem kornerju kmal dva poderu. Se: ekskjuzmi nism imov cajta reč, tku sm drviv naprej. Ko pridem v njegov hauz, ga najdem sedet na stol, na glav j pa imov cev škaš ledu navezanga. Kumej sem ga spoznov. Vprašam ga, kaj de mu je. On pa prav: “Sam ne vem. En dohtar prav, de me j zdelalu sonce, druj prav, de me j luna, k je bla ravno povna, najbel me pa jezi ta tretji, k na vsaka viža če, de sem j zmešalu in de imam megalomaniju. De b ga vrag pocitru! Kdaj sem pa še kaj velkga sam o seb mislu, al pa kder druj. Ti sam Pavle s priča, de j tu rejs, kar sem reku.” “E, seveda j rejs,” sem djav, “nkar se preveč ne razvneamaj, se t lahku mužgan vnajejo, saj veš, de slama rada gori. Kar se pa dohtarjev am gre, s pa nkar preveč k srcu na žen. Ta prvi jo j že švoh pogruntov. De b te sonce tku prevzelo, tga pa že ne vrjamem. Kdaj pa? Saj te redku kdej vid. Pač pa luna, k je bla ravno povna. Kulkukrat sem t že reku: “Petrček, vari se munšajna! Luna ne pozna špasa. Kulk jeh je že znesla na streha, de sa potlej dol padl in soje kosti pobiral. No, ti s še cev. Sam mene posluši, pa u dober. Vari se munšajna! Tku sema talažu in podučov bratače še dovč cajta in pretaku nad njim soje sovze, potlej sem pa ves žalostan šov v Che-

kaga nazaj. Samu tu me j troštalu, de nej sam muj bratec tak. Če bel špejam okul, bel sem zdi, de se svet narobe vrti. V Chekag Kundatova Micka še zmiri razlaga svet pisem. Patanošterček lovi v klobuk meteorite, v Jugoslaviji Pašič še vednu pašuje, Nemci sa brez dnarja, na Ruskem se Lenin in Trocky še zmiri kopljeta v krvi itd. Luba duša kaj češ več. Še clu ta veleučen “plonkarji” pri “Glas Smrdobe” j tku neznansk ugarlu, de sa se z zdrava pametja popovnom skregal. Soje cajte sma se učil v šul, de se sme z velke večine sklepati na manjšino, pa še tu ni vselej gvišn. Ti guspudje pa sklepajo kar iz posamezne osebe na tisoče drugih, češ, če jo je eden zafuru, so vsi tak. Kaj b pa ti ldje rekl, če b jest takule sklepu: Ker j en ali druj brezverski cajtengar in sokol* zapeljaj in odpeljaj ženo sojme perjatlu, so vsi brezverski cajtengarji in sokoli taki. In takile ldje se hočjo u-sest na stov in učiti mladina poštenja in morale, ko še žene njih perjatlov niso varne pred njimi? Fej! Ldje božji, varite se takih lopovov, komur je žena mila in draga. Ali vam je ta logika všč? In vendar kdo j zadovolj centruma? Vi smrdobarji, ali

Pavle?!

KAJ ČLOVEK NE ZNA.

Duval, knjižničar cesarja Franca I. je imel navado, da je na mnoga vprašanja, ki so jih stavili odgovarjal čisto kratko: “Ne vem”. Nekoč mu je dejal nekdo z vso nesramnostjo: “Cesar Vas plača vendar, da bi to znali.” Duval pa je odgovoril popolnoma mirno: “Cesar me plača za tisto kar vem. Če bi me hotel plačevati za stvari, ki jih ne vem, ne bi zadostovali vsi zakladi države.”

SLOV. KAT.
PEVSKO
DRUŠTVO
“LIRA”

Slov. kat. pevsko društvo “Lira”, Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor Ant. Smolčič, 6411 Varian ave. Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer. Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

GOSPA S CIGARO V USTIH.

Na eni glavnih londonskih ulic se je zgodilo tole: Med množico se je drenjala elegantno oblečena dama, krasotica, za njo je stopal mlad mož, temnega obraza in jo opazoval. Gospa je imela namreč v ustih debelo cigaro in je puhala dim od sebe, da je bilo veselje. Oni mladi mož pa je bil žalosten in teman radi tega, ker je v svoji naivnosti mislil, da se bo krasotica sramovala iti ob belem dnevu s cigaro v ustih na ulico in je stavil ž njo, a se je zmotil. Stavo je moral plačati, izgubljenega sramu ji ni plačal.

ALKOHOL:

Neki Blomberg iz Stockholma se je napravil nekega jutra na vse zgodaj, da gre obiskat svoje stariše. Ko je vstopil v stanovanje, se mu je nudil strašen prizor. Na postelji sta ležala oče in mati. Oče je bil mrtev, mati pa tako pijana, da se ni mogla ganiti in povedati, kaj se je zgodilo. V sobi sta bili še dve drugi ženski v popolnoma pijanem stanju. Poklical je policijo, ki je ugotovila očetovo smrt, in pazila na ženske, ki se še do večera niso toliko iztreznile, da bi bilo mogoče izvedeti iz njih, če je umrl oče naravne smrti ali od preobilo zavžitega alkohola.

SRŠENI.

Naši rdeči na Lawndale so malo poskočili, ko so čitali grozne številke, ki govore, kaj vse sme humaniteta pričakovati od socijalizma. Mulek se je takoj razkoračil in hotel potlačiti resnico, pa se je revček v istem trenutku udaril grozno po zobeh!

Uredniki pri Prosveti pogrevajo svoje fraze, in jih dajejo svojim pristajšem, kakor kaki zakotni ljubljanski “birti” prestane jedila. N. pr. danes zapišejo, “bizniški.” Jutri “velebizniški.” Pojutrnjem “biznisarji.” — Na mizo prihaja vedno ena in ista meneštra!

Sicer se jim to, da se nekoliko jeze, ne sme zameriti, če pomislimo, da je Mulek pisal zadnje meteorite v času, ko je bila polna luna. Kdor ne vrjame, naj pogleda v pratiko in se bo prepričal!

Meteorist Mulek se jezi, in hoče postrani trditi, češ, da ni res, kar se poroča o ruskih “čekah.” Well, kdaj so pa ciganje še priznali, da niso pošteni? Gliha pač vkup striha! Ha!

Newyorška “obergoflja” Pe-Trček Zgagac ima sedaj nov “titel.” Dosedaj je nosil titel “goflja.” Na zadnjem sestanku gofličev, pa je bil povišan nled “obergoflarje.” Pa recite, da svet ne napreduje!

Pe-Trček, dam ti na znanje, da so pred par dnevi samo iz naše župnije odšle tri dekleta za najvišjim ženskim vzorom in sicer, dekleta, ki pred take konkubinarje in svinjarje, kakor si ti in Frank in Nace in John niti ne plunejo ne. Si razumel? Hočeš še komentarija?

IZJAVA!

Jaz spodaj podpisani priznam, da Frank Zor ni ničesar kriv. S tem mu dajem njegovo pošteno ime nazaj. Felix Erlach.

Naboljša
CIGARETA.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravilam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

KNJIGE!

SLEDEČE KNJIGE DOBITE DO 30. SEPTEMBRA PO POSEBNO ZNIŽANI CENI.

ANGLEŠČINA brez učitelja v slovenskem jeziku, Sveta Genovefa, Spolnui zapovedi 400 strani.

Vse tri knjige dobite za \$1.00

0**0**0

SVETO pismo, Sveta ura, Sprejemnica društva krščanskih mater.

Vse tri knjige s poštnino \$1.25

0**0**0

ŽIVLJENJE našega Gospoda Jezusa Kristusa, Nebeška krona, Prst božji, Sveta Germana,

Vse štiri knjige s poštnino \$1.25

0**0**0

DVE slik, Rev. Meško, Franc Pirc, Friderik Baraga, Prilike patra Bonaventure.

Vse štiri knjige s poštnino \$1.25

0**0**0

PRIJATELJI poštenega berila požurite se in naročite te knjige. — Naročnino pošiljajte na:

AVE MARIA

1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

PRODA SE “ŠEŠTEVALNI STROJ”

(“Adding machine”)

Stroj je skoro nov in jako močno zgrajen. Je jako pripraven zlasti za družtvene tajnike in sploh za vsakega, ki mora mnogo računati sestaviti in množiti. Stroj sešteva ptavilno in natančno. Vam prihrani čas in delo in zraven Vam da pravilni in natančni račun. Proda se ga za zelo nizko ceno. Stroj se nahaja v uradu:

“EDINOSTI”

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SPREJME SE TISKARSKI VA- JENEC

v tiskarni “Edinosti”. Star mora biti 16. let, pošten in zanesljivega značaja. Plača po dogovoru. Kdor izmed mladih fantov ima veselje do tiskarskega poklica, se naj javi o-ono ali pa piše na:

“EDINOST,”

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

V VASO KORIST BO!

Ako se pri pošiljanju denarja v stari kraj ali kamorkoli poslužite Vašega lastnega delavskega podjetja

“BANČNEGA ODDELKA EDINOSTI”

KATERI POŠILJA DENAR V JUGOSLAVIJO IN ZASEDENO OZEMLJE, KAKOR TUDI V VSE DRUGE DRŽAVE V EVROPI, NAJHITREJE NAJBOLJ ZANESLJIVO IN PO NAJNIZJEM DNEVNEM KURZU.

V Jugoslaviji dostavlja vse naše pošiljatve na najbližnje poštne urade prejemnikov brez vsakega odbitka.

“LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI”

NAŠE POŠILJATVE dospejo na svoje mesto najhitreje in prejemniki nimajo nikakih sitnosti pri prejemanju denarja.

DENAR dostavljamo v jugoslovanski valuti in v efektivnih ameriških dolarjih.

NAŠE NOVE ZVEŽE z staro domovino nas omogočajo, da nudimo našim rojakom boljše poostrežbo pri pošiljanju denarju, kakor najsi bo kjerkoli drugje.

OD SEDA naprej bomo pošiljateljce točno obveščali o prejemu, kakor hitro bomo dobili od Ljudske Posojilnice iz Ljubljane tozadevno obvestilo.

ZA CENE denarju glejte vedno v oglasu na prvi strani našega lista. Za vse podrobnosti in pojasnila se obrnite osebno ali pismeno na:

BANČNI ODDELEK EDINOSTI

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Rojaki podpirajte svoje lastno delavsko podjetje!

LAKOMNIK.

Ksaver Meško.

"In je to tvoja zadnja beseda, Šimen?"

"Zadnja."

"Pa bodi!" — je vzkipek iz starca siloma zadrževani srd. "Gozd imaš, da ti da mrtvaško posteljo. Naj ti jo iztešejo, prej ko misliš. Če še živi Bog nad nami, ti jo tudi bodo."

Neprijeten, komaj viden smehljal je šinil čez tenke ustnice Tratarjeve. A je takoj umrl in ugasnil. Lica so za kratek trenutek pobledele, male oči so zamežikale, kakor bi nenadoma začutile ostro bolečino.

Dokaj drugače nego doslej mu je zvenel glas, ko se je branil:

"Greh delatte, oče. Pa pravijo, kako pravičen in bogoslužen mož da ste."

Ne samo Žlebnika, oče in sin, sta odhajala s sklonjenima glavama in s težkimi srci, tudi Tratar, mož iz železa, je sklanjal glavo, ko je stopal v hišo, kakor da so mu besede starčeve navalele na rame težko breme...

VI.

"Vse to je moje!"

Vrh hriba je stal Tratar, visok in koščen.

Pozna jesen je bila, hladna jesen.

Glej, ali je solnce že povsem dogorelo? Glej, saj še komaj tli. Bo li ugasnilo že ta večer, ugasnilo za vedno?

Sadno drevje po rebrih ob Trati je stalo golo, sama okostja s široko razprostrtimi rokami, kakor da še v smrti in po smrti prosijo milosti. Njive so bile puste in prazne. Brezkoristen trud je bil, da so iskale na njih prezbajoče vrane zrn ali kakršnegakoli živeža. Začudene in srdite zaradi brezuspešnega truda so sirovo kričale v Tratarja: "Ukral!"

A Tratar? Še slišal jih ni, kaj da bi se menil zanje!

Stal je na hribu kakor kip, oblečen v dolgo skoraj dopetno suknjo, čez prsi doli do pasu zapeto.

Pokoncu je stal, velik in močan. Zakaj že davno je bil otresele z ram pezi, ki so mu jo naprtile nanje maščevanja željne besede Žlebnikove. Vse mine sčasom, tudi najhujše, kaj ne bi spomin na neprijeten dan v življenju? Vse zagrne polagoma tema pozabnosti, kako da nebi kake zle besede? In spet je bilo srce ko nekda, polno hrepenenja in poželjenja po blagu, polno trdih, lakomnih, krivičnih misli.

Z živimi, bodečimi očmi je meril Tratar cvet pod seboj: dom, njive okoli njega, travnike in gozde pod njim. Radostilo se mu je srce v prsih, ko si je govoril: "Vse to je moje! Glej, vidno mi raste premoženje, sreča in blagoslov me spremljata na vseh potih."

Zadovoljen in vesel je okrenil. Tedaj se mu je zapičil pogled doli na levo, proti drugi dolini, zapičil se mu s tako nenavadno začudenim pogledom, kakor da je zagledal ta kos sveta božjega danes prvič v življenju. In v kratkih hipih se mu je zresnil in stemnil srečni obraz, ugasnilo je veselje v očeh, umrl mu je smehljal na malokdaj se smehlajočih ustnicah. Oči so se mu razširile, vse lakomne in lačne so se zagrizle v skromno koč, ki je čepela tam na poševnih rebrih hriba.

Ni se menil do danes za to beraško bajto; komaj da jo je kdaj videl. Saj je bila skoraj vse leto, pomladi, poleti, v prvi jeseni, skrita v sač-

nem drevju. Le streha je kukala s slamnatim slemenom iznad vršičev drevja, kakor bi klicala proti nebu: "Tukaj sem, Oče nebeški! Ne pozabi tudi mene, majhne in neznatne, ne pozabi onih, ki bivajo pod menoj. Daj nam toplih solčnih žarkov in hladilnega dežja nam pošlji ob pravem času."

Na sprotiletje, poleti in v prvi jeseni tako...

A zdaj, glej, v pozni jeseni, ko se je že ponujal sneg, se je izmed suhega črevja razkazovala vsakomur, ki je šel gori po klancu mimo, razkazovala tudi Tratarju, ki se je okrenil na hribu, ko si je napasel oči na svojem bogastvu, in je mislil kreniti domu. Razkazovala se mu je kakor že odvetelo dekle, ki je na prodaj in je tem bolj vsiljiva, ker čuti svoja leta. In klicala mu je izza drevja: "Ali me vidiš? Pogled me vendar!"

Zazeblo je Tratarja ob tem klicu in ob pogledu na hišico, zazeblo ga tako bolno, kakor bi bil izgnan romar in tujec, brez doma in krova v tej hladni jeseni. Kaj, je li čudno, če se romar, popotnik brez ognjišča in zavetišča v neuljudni jeseni z zavistjo ozira po mirnem, prijaznem domu, iz čigar dimnika se dviga prijeten blekast dim, ki pravi popotniku že od daleč sladko povest o topli peči, o pokojnem, volnem prostoru ob domačem ognjiščem? Povejte, je li čudno, če zahrepeni samotno srce popotnikovo sredi ceste in sredi mraza z vsemi mislimi in z vso močjo po takem prijaznem domu?

A bolj vroče ne more zahrepeneti, ko je zahrepenel Tratar, z večjo nevoščljivostjo ne more misliti na one, ki zadovoljno sede za varnimi stenami, v prijetni gorkoti, kakor je mislil ta hip Tratar. Zazeblo ga je noter v srce. Tesneje se je zaval v dolgo suknjo. Z nemirno roko je iskal, ali je še kje kak gumb, da ga zapne in zapre mrazu vhod.

Ob tej srčni mrzlici, ki ga je napadla tako nenadno in s tako silo, se je nagnil Tratar naprej, kakor bi se hotel spustiti v beg, da napade pokojno bajto, jo ugrabi, ukrade, zbeži z njo v obširno svojo Trato in jo tam varno skrije.

Vse misli so mu bolno zahrepenele: "Ko bi imel le še to Črešnikovo bajto! Zakaj, kaj naj z vsemi njivami in gozdi, če pa ta hiša ni moja, če mi stoji tukaj kakor trn v peti. To še, pa bi bil ves hrib naokoli moj!"

In je računal: "Saj bi navsezadnje Črešnikova lahko do smrti ostala v koči. Stara sta oba in nadložna, dolgo itak ne bosta. Potem bi vzel gostače v hišo. Mislim, da bi jih lahko dobil. Tako bi mi vrget denar, ki ga dam starcema, več, nego če ga naložim v hranilnici, tudi varnejši bi bil v gruntu. Grunt je grunt, ta ostane, dokler bo nebo nad nami, — vse drugo se lahko zdrobi in ponesreči."

In kakor da je ponižni dom Črešnikov že njegov, je sklepal: "Stara zase itak ne rabita vse bajte. Zadnjo čumnato bi lahko dal kar v najem. Tudi ne moreta več kaj prida delati, za delavne roke pa prede v sedanjih časih huda. Tako bi imel enega ali dva delavca kar pri roki; samo pokličem, če jih rabim. Kadar pa se stara preselita v krtovo deželo, bi dal vso hišo v najem. Na stara leta pa lahko pojdem sam v njo, če bi si zaželel pokoja. Vem, kako gledajo mladi stare po strani. Izgovorim si pošten prevžitek, saj si ga bom na Trati krvavo zaslužil, in živim v bajti lepo v miru."

A kakor bi se šele sedaj spomnil, da dom med drevjem še ni njegov in morda niti ne bode, je naglo, sunkoma zravnal koščeno telo, ki mu je ob računih zlezlo nekako dve v gube. Krepko, skoraj grozeče je napel in iztegnil mišičaste roke, da so mu zapokale v sklepih, in je zagrozil doli proti skromni hišici:

"Moja moraš biti — moja boš!"

Samo enkrat.

Motorciklist je vozil z veliko brzi-
no čez železniško križišče in rav-
no toliko, da je ušel izpred prihajajočega brzovlaka. Ravno pred križiščem, ga vpraša potnik, ki ga je vozil:

"Ali se tu pripetijo pogoste nesreče, li pogostokrat ljudje zgubijo svoje življenje na tem križišču?"

Motorciklist: "Ne, samo enkrat ga izgubi, kateri ga izgubi!"

DR. J. V. ŽUPNIK

ZOBOZDRAVNIK

6131 St. Clair Avenue in Corner E. 62nd St., nad Slovensko Banko.

Uhod je na 62nd Street.

Cleveland, Ohio.

Izvršujem zobozdravniški poklic že nad 7. let v tej okolici. Moje delo je zanesljivo.

"111"
CIGARETE

10¢
DOBRE!

ZASTAVE

bandera, regalije in zlate znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN,

2107 So. Hamlin avenue, Chicago, Ill.

NAROČNIKI POZOR!

V času preselitve, Vas prosimo, da pošljete nam takoj Vaš novi naslov, da bo nam mogoče Vam dostaviti redno vse številke našega lista.

Poleg novega naslova pošljite vedno tudi Vaš stari naslov, ker s tem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Uprava Edinosti.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEŽJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevsamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Najboljše delo, najnižje cene. Rokaji obrnite se vselej na svojega rojaka!

Mi naznanjamo

da smo prejeli v svojo bogato zalogo najboljše različne izbire jesenskih in zimskih oblek z dvojnimi hlačami, ter tudi najboljše površne jesenske in zimске suknje, ki se jih je kdaj nosilo v tem mestu.

SUKNJE ZA MOŽE IN FANTE, POVRŠNE SUKNJE ZA MOŽE IN FANTE IN NAJBOLJŠE "GABARDINES" ZA FANTE IN MOŽE IN RAZNOVRSTNE OBLEKE NA IZBERO Z DVOJNIMI HLAČAMI ZA MOŽE IN FANTE.

Prodajamo sedaj po posebni ceni: od \$25., \$30., \$35., \$40., in \$45.

MI VAS VABIMO, da pridete in si ogledate našo trgovino. Mi bomo Vam radi volje razkazali našo trgovino in vse naše blago, ki ga prodajamo sedaj po teh posebno ugodnih cenah. Imamo obleke, suknje in vso opravo vsakovrstne velikosti.

Jelinek & Meyer

1800 to 1808 BLUE ISLAND AVE. Chicago, Ill.

Corner 18th Street

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljše vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Pripravite se za neodvisnost!

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Konservativna in varna banka. Ima vse bančne zmoglosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

POŠILJAMO DENAR V JUGOSLAVIJO po najnižji kurzni ceni.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za potovanje v staro domovino in nazaj na vse linije.

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.